

PROTOCOLLEN

SCHOOLJAAR 2020-2021

CBS BOTERDORP

SOCIAAL VEILIGHEIDSPLAN

PROTOCOL GEDRAG
EN ANTI-PESTEN

CBS Boterdorp
De Zilverspar 14
2661 AP Bergschenhoek
010-5214555
www.cbsboterdorp.nl

Datum vaststelling: januari 2021

INHOUDSOPGAVE

	PAGINA
1. Pesten	3
1.1 Visie van CBS Boterdorp	3
1.2 Verschil tussen plagen en pesten	3
1.3 Rollen bij pestgedrag	3
1.4 Hoe wordt er gepest	4
1.5 Mogelijke oorzaken van pestgedrag	4
1.6 Mogelijke signalen van gepest worden	5
2. Het pestprotocol	6
2.1 Uitgangspunten	6
2.2 Preventief beleid	6
2.3 Schoolregels	7
3. Aanpak bij pesten	8
3.1 Overtreding van de afspraken	8
3.2 Stappenplan bij overtreding	8
4. Bijlagen	
Bijlage 1: registratieformulier	10
Bijlage 2: afspraken schoolplein n.a.v. Schoolplein 14	11
Bijlage 3: begeleidingsadviezen	12
Bijlage 4: adviezen voor ouders	13
Bijlage 5: cyberpesten / online pesten	14
Bijlage 6: Internetprotocol	14

1. PESTEN

“Omdat je de basis maar eenmaal kunt leggen”.

Op CBS Boterdorp willen wij alle kinderen een gevoel van veiligheid bieden waarin er binnen de school geen ruimte voor gevoelens van minder/meer/gemiddeld (presteren) is. Een school waar elk kind zich kan ontwikkelen naar zijn of haar leerbehoefte. En waar de leerlingen met plezier naar school gaan, zodat zij zich op een prettige en positieve wijze kunnen ontwikkelen.

De school heeft een wettelijk plicht (Wet sociale veiligheid) om een duidelijk beleid te formuleren ten aanzien van pestgedrag, zodat hierop kan worden terug gevallen in voorkomende gevallen. Door regels en afspraken zichtbaar te maken, kunnen de kinderen, ouders en leerkrachten elkaar hierop aanspreken en indien nodig verdere stappen ondernemen. Onderstaand protocol is dan ook opgesteld vanuit de richtlijnen die worden aangegeven vanuit de Wet Sociale Veiligheid vanuit het ministerie van Onderwijs.

1.1 VISIE VAN CBS BOTERDORP

Op CBS Boterdorp vinden wij het belangrijk dat er openheid is, onderling overleg en gaan wij discriminatie tegen. Hiervoor gebruiken wij de SoVa methode ‘Leefstijl’. Helaas is er wel eens sprake van pestgedrag. Zowel bij volwassenen als bij leerlingen op scholen. Pestgedrag in en rondom onze school belemmert niet alleen de voortgang van het onderwijsleerproces ;er gaat veel tijd naar het vinden van oplossingen voor dergelijk gedrag en leerlingen worden belemmerd in hun ontwikkeling. Daarnaast doet pestgedrag ook afbreuk aan onze visie, dat wij in onze school een veilige en kindvriendelijke onderwijsleeromgeving willen nastreven.

1.2 PLAGEN OF PESTEN?

Pesten

Er wordt gesproken over *pesten* als een leerling gedurende een langere periode herhaaldelijk is overgeleverd aan het negatieve gedrag van één of meerdere scholieren. Dit kan tot uiting komen op verschillende manieren. Te denken valt aan: buitensluiten/negeren, schelden, beledigen, discrimineren, roddels verspreiden, homo-negativiteit, bedreigen, chanteren, fysiek geweld, spullen vernielen, etc.

Plagen

Er wordt gesproken over *plagen* als kinderen min of meer aan elkaar gewaagd zijn en het getoonde gedrag een uitnodigend karakter heeft om iets terug te geven vanuit een onschuldige sfeer. Het is heel belangrijk dat hier sprake is van een pedagogische waarde: door elkaar uit te dagen leren kinderen goed om te gaan met allerlei conflicten.

1.3 ROLLEN BIJ PESTGEDRAG

Bij een situatie van pestgedrag is er vaak sprake van verschillende rollen:

Gepeste leerling

Sommige leerlingen lopen meer kans gepest te worden dan anderen. Dat kan met hun uiterlijk, gedrag, gevoelens en sociale uitingsvormen te maken hebben. Bovendien worden kinderen pas gepest in situaties, waarin pesters de kans krijgen om een slachtoffer te pakken te nemen, dus in onveilige situaties.

De pester

Pesters zijn vaak de sterkeren in de groep. Zij zijn of lijken populair, maar zijn dat uiteindelijk niet. Ze dwingen hun populariteit af door stoer en onkwetsbaar gedrag. Ze proberen zich vaak groter te maken door anderen klein te maken. Doorgaans voelen pesters zich niet schuldig, want het slachtoffer 'vraagt er immers om gepest te worden'. Pesters krijgen vaak ook andere kinderen mee, want wie meedoet, loopt zelf de minste kans slachtoffer te worden.

Meelopers en andere leerlingen

Meelopers zijn leerlingen die incidenteel meedoen met pesten. Dit gebeurt meestal uit angst om zelf in de slachtofferrol te komen, maar het kan ook zo zijn dat ze het gedrag stoer vinden en denken in populariteit mee te liften met de pester. Angst, om dingen te verliezen, kan ook een rol spelen in het meelopen. Vaak voelen zij zich wel schuldig over het feit dat ze niet in de bres springen of hulp inschakelen voor het slachtoffer.

1.4 HOE WORDT ER GEPEST?

Met woorden:	vernederen, belachelijk maken, schelden, dreigen, met bijnamen aanspreken, gemene briefjes, mailtjes, appjes
Lichamelijk:	trekken aan kleding, duwen en sjoeren, schoppen en slaan, krabben en haren trekken
Achtervolgen:	opjagen en achterna lopen, in de val laten lopen, klemzetten of -rijden, opsluiten
Uitsluiting:	doodzwijgen en negeren, uitsluiten van feestjes, bij groepsopdrachten
Stelen en vernielen:	afpakken van kledingstukken, schooltas, schoolspullen, kliederen op boeken, banden lek prikken, fiets beschadigen
Afpersing:	dwingen om geld op spullen af te geven, het afdwingen om iets voor de pestende leerling te doen

1.5 MOGELIJKE OORZAKEN VAN PESTGEDRAG

Er kunnen verschillende oorzaken aan ten grondslag liggen om pestgedrag te tonen:

- Een problematische thuissituatie
- Voortdurend gevoel van anonimiteit
- Voortdurend in een niet-passende rol worden gedrukt
- Voortdurend met elkaar de competitie aangaan
- Een voortdurende strijd om macht in de klas of in de buurt

1.6 MOGELIJKE SIGNALLEN VAN GEPEST WORDEN

- Niet meer naar school willen gaan
- Niet meer over school vertellen thuis
- Geen kinderen meer mee naar huis nemen of bij andere kinderen gevraagd worden
- Resultaten op school gaan achteruit t.o.v. eerdere leerjaren
- Regelmatig spullen kwijt zijn of met kapotte spullen thuis komen
- Niet willen slapen, vaak wakker, bedplassen
- Niet buiten willen spelen
- Bepaalde kleren niet meer willen dragen
- Thuis prikkelbaar, boos of verdrietig zijn

2. HET PESTPROTOCOL

2.1 UITGANGSPUNTEN

Een pestprotocol kan alleen functioneren als er aan bepaalde voorwaarden wordt voldaan:

1. Pesten moet als een probleem worden gezien door alle direct betrokken partijen; leerkrachten, onderwijsondersteunend personeel, ouders/verzorgers en leerlingen.
2. De school is actief in het voorkomen van pestproblemen. Los van het feit of pesten wel of niet aan de orde is, moet het onderwerp met de kinderen bespreekbaar worden gemaakt en moeten er regels worden vastgesteld.
3. Leerkrachten en onderwijsondersteunend personeel moeten pesten kunnen signaleren en vervolgens duidelijk stelling nemen tegen het pesten.
4. De school dient te beschikken over een directe aanpak wanneer het pesten de kop opsteekt (het pestprotocol). Daarnaast is er op school een anti-pestcoördinator aanwezig die mee denkt en kijkt bij pestgedrag.
5. Wanneer een probleem niet op de juiste wijze wordt aangepakt of niet het gewenste resultaat oplevert, dan kan inschakeling van de schoolcontactpersoon nodig zijn. Bij ons op school is dat mevr. M. van der Ree. De schoolcontactpersoon kan daarnaast ook de doorverwijzing verzorgen naar de vertrouwenspersoon binnen het bestuur die het probleem kan onderzoeken, deskundigen kan raadplegen en het bevoegd gezag kan adviseren. De vertrouwenspersoon binnen Spectrum-SPCO is:

Mevr. W.Vink wwink6161@gmail.com of 0651832505.

2.2 PREVENTIEF BELEID

Op CBS Boterdorp zijn wij continu bezig met het creëren van een veilig pedagogisch klimaat. Dit doen wij op verschillende manieren die in iedere klas en in de school terug komen.

- Binnen de school zorgen we er voor dat de directie, leerkrachten en onderwijsondersteunend personeel voldoende informatie hebben over pesten in het algemeen en het aanpakken van pesten.
- We werken structureel aan een goed beleid rond pesten, zodat de veiligheid van leerlingen binnen de school zo optimaal mogelijk is.
- Binnen de school zijn er twee leerkrachten gespecialiseerd in acties en begeleiding rondom pesten. Op CBS Boterdorp zijn dat Sanne Vogel en Miriam van der Ree.
- Na iedere vakantie wordt er een week lang les gegeven uit de SoVamethode 'Leefstijl'. De thema's die op dat moment aan bod zijn hangen zichtbaar in de klas en in de school.
- In de klas hebben we groepsregels aan het begin van het jaar opgesteld, over het omgaan met elkaar (zie 2.3). Deze regels hangen zichtbaar in de klas.
- We spreken elkaar aan op een positieve manier en vergroten hiermee de onderlinge betrokkenheid.
- Als een kind aangeeft dat hij/zij het gevoel heeft dat hij/zij gepest wordt, gaan wij hierover serieus in gesprek met het kind en volgen wij het protocol.

- Jaarlijks worden er leerkracht- en leerlinglijsten op de gebieden sociale vaardigheden en leef- en leerklimaat van ZIEN ingevuld. Dit leerlingvolgsysteem geeft een beeld van de sociaal-emotionele ontwikkeling van de leerlingen en geeft richting aan de interventies die nodig zijn om op groepsniveau of individueel niveau ondersteuning te bieden bij het sociaal-emotioneel functioneren in een veilige omgeving. Twee graadmeters voor een goed proces zijn volgens Laevers (1995) welbevinden en betrokkenheid. Hij stelt dat de kwaliteit van het onderwijs afhangt van de aanpak door de leerkracht, het proces van de leerling en het effect van die aanpak. Als blijkt dat betrokkenheid en welbevinden onvoldoende zijn, indiceert ZIEN een zorgbehoefte bij de leerling. De leerkracht gebruikt deze informatie om extra ondersteuning te bieden. Ouders worden hiervan op de hoogte gesteld. De uitslagen op de graadmeters betrokkenheid en welbevinden worden jaarlijks met de inspectie gedeeld. Dat is een wettelijke vereiste waar de school aan voldoet.

2.3 SCHOOLREGELS

Op CBS Boterdorp vinden wij dat iedereen zich veilig moet voelen. De basis hiervoor is een aantal stelregels die wij aan het begin van het jaar met de kinderen bespreken. Deze regels komen zichtbaar in iedere klas te hangen en daardoor kan er ook gerefereerd worden aan de regels. Zowel de leerkrachten, leerlingen en ouders kunnen elkaar aanspreken op de naleving hiervan. De leerkracht zelf kan aan het begin van het jaar ook nog aanvullingen bij de onderstaande regels met de leerlingen zelf bedenken en opschrijven.

Klas

Afspraken horen erbij, dat is het beste voor jou en mij.

1. Er is er maar 1 die praat, zodat luisteren beter gaat.
2. Wij hebben hier respect voor elkaar, want pesten is naar.
3. Word jij of een ander kind gepest, tegen de juf of meester zeggen mag dan best.
4. Werk netjes en neem de tijd, het is geen wedstrijd.
5. Wees zuinig op het materiaal, want het is van ons allemaal.
6. Op deze school mag iedereen zichzelf zijn, in de klas en op het schoolplein.
7. Telefoons in je tas, ze mogen niet mee in de klas.

Gang

1. Wij laten merken dat we rustig op de gang kunnen (samen-)werken.
2. **WANDELEN** in de gang, dat weten we al lang.
3. Ruim je eigen spullen op, dan is de school netjes en tiptop.
4. Wees netjes en beleefd, zodat je het goede voorbeeld geeft.

3. AANPAK BIJ PESTEN

Op CBS Boterdorp mogen we allemaal verschillend zijn. Conflicten horen erbij en geven de mogelijkheid dat kinderen zich verder ontwikkelen. Ons streven is dan ook om de leerlingen zelf de kans te geven conflicten op te lossen. Lukt dit niet, dan wordt de leerkracht erbij gehaald.

3.1 OVERTREDING VAN DE AFSPRAKEN

Het kan voorkomen dat de afspraken incidenteel worden vergeten. Wij vinden het in dat geval belangrijk dat ze opnieuw worden uitgelegd. Komt bepaald gedrag veelvuldig voor en blijkt dit moeilijk te corrigeren, dan is er sprake van structureel probleemgedrag. Op dat moment is er sprake van een protocol, waarin we aangeven hoe we met overtredingen om willen gaan. In het geval van pesten volgen wij de daarbij behorende stappen (zie 3.2)

3.2 STAPPENPLAN BIJ OVERTREDING

Indien er sprake is van overtreding worden de onderstaande stappen gehanteerd.

Wanneer leerlingen ruzie met elkaar maken en/of elkaar pesten, proberen zij en wij:

Stap 1

Er eerst zelf/samen uit te komen.

Stap 2

Op het moment dat één van de leerlingen er niet uitkomt (in feite het onderspit delft en verliezer of zondebok wordt) heeft deze het recht en de plicht het probleem aan de groepsleerkracht voor te leggen. Dit geldt ook voor de omstanders die dit alles signaleren. Een belangrijke regel is, dat dit niet als klikken wordt gezien, maar 'als je gepest wordt of je hebt ruzie met iemand anders, en je komt er samen niet uit, dan vraag je hulp van de leerkracht'.

Stap 3

De leerkracht brengt de partijen bij elkaar voor een verhelderingsgesprek en probeert samen met hen de ruzie of pesterijen op te lossen en afspraken te herhalen en hen er op te wijzen. Op het plein handelt de pleinwacht het incident af en geeft dit door aan de leerkracht. Alle incidenten worden genoteerd op het daarvoor bestemde formulier (zie bijlage 1).

1. De leerkracht noteert de naam van de pester en de gepeste in ParnasSys (notitie), met datum en korte toelichting. T.a.v. de gepeste wordt het ook inzichtelijk wat en hoe vaak situaties voorkomen.
2. Als de leerling binnen twee weken, na de eerste notering, weer op de lijst wordt gezet blijft die leerling in de eerstkomende pauze binnen. De eigen groepsleerkracht zorgt voor werk.
3. Als de leerling binnen twee weken, na de laatste notering, weer op de lijst wordt gezet, blijft hij/zij een week binnen in de pauze. De eigen groepsleerkracht zorgt voor werk. Ook neemt de groepsleerkracht contact op de met de ouders om uitleg over de maatregel te geven. De andere collega's worden ingelicht.
4. Als een leerling binnen twee weken voor de tweede keer op de lijst staat, wordt er onmiddellijk contact opgenomen met de ouders. Dit wordt door de groepsleerkracht gedaan, in samenwerking met de APC en directie. De leerling blijft een week binnen. De leerling krijgt werk van de groepsleerkracht.

5. Als de leerling na bovenstaande maatregelen weer de fout in gaat, binnen een termijn van vier weken, nodigt de directie de ouders uit voor een gesprek, eventueel met kind.
6. Wanneer er geen verandering komt in het gedrag van de leerling, kan er worden overgegaan op een time-out, een schorsing of verwijdering.

Bovenstaande afspraken gelden in alle schoolse situaties, dus ook bij de gym, in de klas, op het plein en tijdens uitstapjes.

Op de website van Spectrum-SPCO zijn de **klachtenregeling** en de **procedure schorsing en verwijdering** te vinden via www.spectrum-spc0.nl/over-spectrum/

BIJLAGEN

BIJLAGE 1: REGISTRATIEFORMULIER in groepsmap leerkracht

Datum	Naam leerling en groep	Bijzonderheden situatie	Aanpak; uitgevoerde acties

Administratie digitaal: leerlingpagina parnasSys-documenten-nieuwe notitie-incident

Lijst niet zichtbaar voor de kinderen in de klas hangen!

BIJLAGE 2: AFSPRAKEN SCHOOLPLEIN 14

Onze school heeft een plein dat mede door de Johan Cruyff foundation is ingericht. Daar horen verschillende spellen bij, maar ook verschillende regels die op het plein gelden en dienen te worden uitgevoerd.

DE 14 REGELS VAN JOHAN CRUYFF

<p>1 TEAMSPELER Alleen kun je niets, je moet het samen doen.</p> <p>2 VERANTWOORDELIJKHEID Wees zuinig op wat je krijgt en waar je gebruik van mag maken.</p> <p>3 RESPECT Heb respect voor de ander.</p> <p>4 INTEGRATIE Betrek ook anderen bij jouw activiteiten.</p> <p>5 INITIATIEF Durf iets nieuws te doen.</p> <p>6 COACHEN In een team moet je elkaar altijd helpen.</p> <p>7 PERSOONLIJKHEID Wees wie je bent.</p>	<p>8 SOCIALE BETROKKENHEID Belangrijk in de sport, maar helemaal daarbuiten.</p> <p>9 TECHNIEK De basis.</p> <p>10 TACTIEK Weten wat je doet.</p> <p>11 ONTWIKKELING Door sport ontwikkelt lichaam en geest.</p> <p>12 LEREN Probeer iedere dag weer wat nieuws te leren.</p> <p>13 SAMENSPELEN Wezenlijk onderdeel van het spel.</p> <p>14 CREATIVITEIT De schoonheid van de sport.</p>
---	--

CRUYFF FOUNDATION
WWW.CRUYFF-FOUNDATION.ORG

@JCFFOUNDATION #SCHOOLPLEIN14

BIJLAGE 3: BEGELEIDINGSADVIEZEN

Begeleiding van de gepeste leerling

- Het probleem wordt serieus genomen.
- Uitzoeken wat er precies is gebeurd.
- Huilen of boos worden is vaak een reactie die een pester wil uitlokken. Andere manieren van reageren aanbieden.
- In gesprek gaan met het gepeste kind. Het kan zijn dat zijn/haar gedrag, manier van doen of uitzien/verzorging oorzaak kan zijn van het pesten.
- Nagaan welke oplossingen de leerling zelf aan kan dragen.
- Sterke kanten van de leerling benadrukken.
- Praten met de ouders van de gepeste leerling en ouders van de pester(s).
- Indien nodig, de situatie bespreken in het SOT (School Ondersteunings Team).
- Inschakelen van hulp: sociale vaardigheidstrainingen, CJG, GGD, Jeugdgezondheidszorg, jeugdcoach op school (JOS) etc.

Begeleiding van de pester

- Confronteren van de leerling(-en) met zijn/haar gedrag en de gevolgen hiervan voor de pester.
- Inleven in de leerling; de achterliggende oorzaken boven tafel krijgen.
- Laten inzien welke sterke (leuke) kanten de gepeste heeft en dit laten benoemen en hoe deze ingezet kunnen worden
- Contact tussen ouders en school: elkaar informeren en overleggen.
- Zo nodig wijzen op het gebrek aan inlevingsvermogen dat zichtbaar wordt in het gedrag.
- Eventueel adviseren tot het zoeken van een sport of club; hier kan de leerling ervaren dat contact met andere kinderen leuk kan zijn.
- Inschakelen van hulp: sociale vaardigheidstrainingen, CJG, GGD, Jeugdgezondheidszorg, jeugdcoach op school (JOS) etc.

Begeleiding van de meelopers

- De meelopers (vaak een gedeelte van de klas) worden betrokken bij de oplossingen van het pestprobleem.
- Alle rollen benoemen van de betrokken leerlingen.
- Spreken over mogelijke oplossingen en wat de klas kan bijdragen aan de verbetering van de situatie.

Begeleiding van de leerkracht

- De leerkracht straalt uit en benoemt dat pesten niet geaccepteerd en toegestaan wordt!
- De leerkracht handelt adequaat conform de afspraken vanuit preventief beleid en vanuit het pestprotocol.
- De leerkracht vraagt hulp/advies aan de anti-pestcoördinator indien hij/zij er zelf niet uit komt.

BIJLAGE 4: ADVIEZEN VOOR OUDERS

Ouders die zich zorgen maken over pesten worden serieus genomen. De school werkt samen met de ouders om het pesten aan te pakken. Daarbij worden er adviezen gegeven in het omgaan met hun gepeste of pestende kind. Indien nodig wordt er verwezen naar deskundige hulpverleners.

Ouders van leerlingen die gepest worden, hebben er soms moeite mee, dat hun kind aan zichzelf zou moeten werken. Hun kind wordt gepest en dat moet stoppen. Dit is te begrijpen, omdat het pesten moet stoppen! Echter een gepest kind wil zich niet alleen veilig voelen op school, maar ook geaccepteerd worden. Het verlangt ernaar om zich prettig en zelfverzekerd te voelen. Daar kan dan begeleiding of een training (bv. sociale weerbaarheid) aan bijdragen. De jeugdcoach op school (JOS) kan hierover meedenken.

Ouders van gepeste kinderen

- Houd de communicatie met uw kind open, blij in gesprek met uw kind.
- Als pesten niet op school gebeurt, maar op straat, probeer in contact te komen met de ouders van de pester(-s) om het probleem bespreekbaar te maken.
- Pesten op school kunt u het beste direct met de leerkracht bespreken.
- Door positieve stimulering en zogenoemde schouderklopjes kan het zelfrespect vergroot worden of weer terug komen.
- Stimuleer een sport of hobby, dit om de sociale interactie te doen groeien.
- Steun uw kind in het idee dat er een einde komt aan het pesten.
- Het gepeste kind niet 'over'beschermen. Bijvoorbeeld naar school gaan brengen en 'ik zal het de pester(-s) wel eens gaan vertellen'. Hiermee plaats je de leerling in een uitzonderingspositie, waardoor het pesten zelfs kan gaan toenemen.

Ouders van de pester(s)

- Neem het probleem van uw kind serieus.
- Raak niet in paniek: elk kind loopt kans een pester te worden.
- Probeer achter de mogelijke oorzaken te komen.
- Maak uw kind gevoelig voor wat het anderen aandoet.
- Besteed extra aandacht aan uw kind.
- Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport of hobby.
- Corrigeer ongewenst gedrag en benoem het goede gedrag van uw kind.
- Maak uw kind duidelijk dat u achter de beslissing van de school staat.

Aan alle andere ouders

- Neem de ouders van het gepeste kind en het pestende kind serieus wanneer ze met hun verhaal bij u komen.
- Stimuleer uw kind om op een goede manier met andere kinderen om te gaan.
- Corrigeer uw kind bij ongewenst gedrag en benoem goed gedrag.
- Geef zelf het goede voorbeeld.
- Leer uw kind voor anderen op te komen.
- Leer uw kind voor zichzelf op te komen.

BIJLAGE 5: CYBERPESTEN/ONLINE PESTEN

Op CBS Boterdorp wordt gebruik gemaakt van een internetprotocol. Hierin staat beschreven hoe wij op school omgaan met het gebruik van computers en ander digitaal materiaal. Daarnaast wordt er ook buiten school gebruik gemaakt van internet en mobiele telefonie. Helaas komt hier ook online pesten in voor.

Wat is cyberpesten/online pesten?

Cyberpesten (online pesten) is het pesten of misbruiken via het internet en via mobiele telefoon. Cyberpesten kan nog veel harder zijn dan pesten in het gewone, dagelijkse leven. Dit komt doordat de daders gemakkelijk anoniem kunnen blijven en de reikwijdte van het internet veel groter is. Tegelijkertijd komen kinderen er op steeds jongere leeftijd mee in aanraking.

Hoe wordt er gepest?

Via de e-mail: schelden, beschuldigen, roddelen, beledigen.

Stalken: het stelselmatig lastig vallen van iemand door het blijven sturen van 'hate' mail of dreigen met geweld in chatrooms/via online games.

Via de telefoon: in groeps-apps of via whatsapps, tik-tok, youtubekanalen, instagram.

Hierbij zit, onder andere door het gebruik van social media, altijd een overlap tussen hetgeen op school speelt en hetgeen in de eigen tijd gebeurt binnen groepen kinderen.

Aanpak van online pesten

De aanpak van online pesten verschilt niet wezenlijk van de aanpak van het pesten.

Ook bij cyberpesten treden de voorgaande stappen op. Contact tussen school en de ouders is hierbij essentieel. Een aantal stappen die wel noodzakelijk zijn om uit te voeren zijn:

1. Bewaar de berichten: probeer de berichten waarin het pestgedrag voorkomt te bewaren. Vertel leerlingen hoe ze dat kunnen doen (afdrukken, selecteren en kopiëren, gesprekken opslaan via chatrooms of games, printscreens).
2. Blokkeren van de afzender: leg de leerling zo nodig uit hoe hij/zij het pestberichten kan blokkeren.
3. Schakel de anti-pestcoördinator in: wanneer verdere begeleiding/hulp/advies nodig is, verwijst de leerling dan door naar de anti-pestcoördinator.

Afspraken over mobiele telefoons

- Een leerling neemt alleen een telefoon mee wanneer hij/zij deze nodig heeft om na school bereikbaar te zijn en op aangeven van de leerkracht.
- De telefoon wordt in de tas gelaten. Dit geldt voor de kinderen uit alle groepen.
- Wanneer een leerling de telefoon mee neemt naar school is dit een keuze van de ouders. Zij zijn hier verantwoordelijk voor. De school kan niet aansprakelijk gesteld worden voor het beschadigen of kwijtraken van het toestel.

BIJLAGE 6: INTERNETPROTOCOL

Leerlingen

1. Zoek op internet alleen naar onderwerpen die met school te maken hebben.
2. Ga voorzichtig om met persoonlijke informatie.
3. Als om je naam gevraagd wordt, vraag dan eerst toestemming van de leerkracht.
4. Als gevraagd wordt om iets te downloaden of te installeren, vraag dan eerst toestemming.
5. Gelof niet alles wat je op het Internet ziet of leest.
6. Kom je echt per ongeluk op ongewenste sites (bloot, seks, geweld of grof taalgebruik) meld je dat bij de leerkracht.
7. Het bewust bezoeken van ongewenste sites zal worden gemeld bij de directeur. Deze zal je ouders inlichten. De minimale straf is een maand niet meer op internet.
8. Geniet van internet!

Leerkrachten

1. Internetgebruik moet ingekaderd zijn in een didactisch verantwoorde opdracht of project.
2. Geef niet meteen het kind de schuld als het iets onzedelijks ontvangt of opent; dit kan per ongeluk zijn gebeurd.
3. Moedig de leerlingen aan het u te vertellen als zij op het internet iets vinden dat suggestief, obscene of bedreigend is, of waardoor ze zich anderszins ongemakkelijk voelen.
4. Er wordt zo veel mogelijk van kindvriendelijke zoekmachines gebruik gemaakt.
5. Houd zicht op de activiteiten van de leerlingen.
6. De leerkracht noteert het web adres als een leerling een ongewenste site meldt en geeft dat door aan de systeembeheerder. Deze site wordt geblokkeerd en verwijderd uit het geheugen. Dat gebeurt in ieder geval diezelfde dag.
7. Elk vermoeden van ongeoorloofd gebruik wordt tot de bodem uitgezocht.
8. Opgelegde sancties worden aan de overige leerlingen van de klas bekend gemaakt.
9. Elk jaar zal, met de leerlingen, expliciet aandacht besteed worden aan dit protocol.

Veilig internet gebruik

1. Zoek op internet alleen naar onderwerpen die met school te maken hebben. Spreek van tevoren met je leerkracht af wat je op internet wilt gaan doen.
2. Geef nooit persoonlijke informatie door op internet, zoals namen, adressen, foto's en telefoonnummers, zonder toestemming van de leerkracht.
3. Als gevraagd wordt om iets te downloaden of te installeren, vraag dan eerst toestemming aan je leerkracht.
4. Beantwoord nooit e-mail of chats waarbij je je niet prettig voelt of waar dingen in staan waarvan je weet dat dat niet hoort. Het is niet jouw schuld dat je zulke berichten krijgt.
5. Verstuur ook zelf dergelijke mailtjes en berichtjes niet.
6. Gebruik geen schuttingwoorden in berichten en gebruik geen turbotaal, maar gebruik de normale omgangstaal, ook bij het plaatsen van reacties op een bericht van school.

8. Kom je echt per ongeluk op ongewenste sites (bloot, seks, geweld of grof taalgebruik) meld je dat bij de leerkracht. Houd je je aan de afspraken, dan is het niet jouw schuld dat je zulke informatie tegenkomt.
9. Leg nooit verdere contacten met iemand zonder toestemming van je leraar.
10. Het bewust bezoeken van ongewenste sites zal worden gemeld bij de directeur. Deze zal je ouders inlichten. De minimale straf is een maand niet meer op internet
11. Geloof niet alles wat je op het internet ziet of leest. Check de informatie bij tenminste 3 andere bronnen.

De ict'er van de school zorgt voor een continue goede beveiliging van alle gebruikte systemen en acteert op de ontwikkelingen op ict gebied die elkaar in hoog tempo opvolgen.

De privacywet Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) geldt sinds 25 mei 2018 voor de gehele Europese Unie. Daardoor zijn er meer verplichtingen voor het verwerken van persoonsgegevens. Binnen Spectrum-SPCO is er een functionaris gegevensbescherming aangesteld.

Administratie rondom pesten wordt zakelijk en functioneel vastgelegd in het leerlingvolgsysteem parnasSys en is alleen toegankelijk voor personeel en medewerkers in dienst van de school.

Bronvermelding:

- www.rijksoverheid.nl
- www.avv.nl
- www.kennisnet.nl
- www.wetsocialeveiligheid.nl
- www.autoriteitpersoonsgegevens.nl
- www.parnassys.nl/producten/modules/zien